

جنبش کارگری گامی به پیش

شهلا دانشفر

مبارزات کارگری در هفته های اخیر شتاب بیشتری بخود گرفته و دامنه آن هر روز گسترده تر میشود. هر روزه بودن این مبارزات، تبدیل آنها به اشکالی چون راهپیمایی و تظاهرات و هماهنگ عمل کردن چندین کارخانه در بسیاری از شهرها فضای سیاسی را تغییر داده و توجه جامعه را بسوی کارگران جلب کرده است. کارگران میتوانند از این پیشروی برای اتحاد محکم تر صفوف خویش و به عمل در آوردن سطح بالاتری از تشکل بهره گیرند.

خبر اعتصاب کارگران پتروشیمی و کارگران پالایشگاه آبادان در هفته های اخیر امید جدیدی در دلها افکند و سرآغازی است بر به میدان آمدن دیگر بخش های کارگری. همچنین روز ۲۰ مهرماه شاهد اعتراض و راهپیمایی همزمان کارگران چهار کارخانه در کرمانشاه و پیوستن کارگران بیکار به صف کارگران معترض و حمایت مردم و تجمع آنها در مقابل اداره کار این شهر بودیم که باعث شد کارگران به مرکز ثقل مهمی در فضای سیاسی شهر تبدیل شوند. در اهواز نیز اعتراضات مکرر کارگران لوله سازی اهواز در سه هفته اخیر و راهپیمایی آنها در خیابانهای اصلی شهر فضای سیاسی شهر را تغییر داد و اعتراض کارگران به موضوع بحث مردم شهر تبدیل شد.

اعتراض همزمان دو کارخانه در گیلان، اعتراض کارگران کارخانه سیمین اصفهان، تجمعات پی در پی کارگران چیت ری، و نیز اعتراض کارگران کفش ملی که اقدام به بستن جاده کردند و نماینده اداره کار را وادار نمودند در تجمع اعتراضی آنها شرکت کرده و به اعتراضاتشان پاسخ گوید، همه و همه قدرت گیری و پیشروی جنبش کارگری در دوره اخیر را نشان میدهد. بویژه این اعتراضات در شرایطی روی میدهد که رژیم با موجی از حلق آویز کردن و اعدام در ملاء عام و با سنگسار و سرکوب میکوشد تا موج اعتراضات در سطح جامعه را عقب براند و فضای رعب و وحشت را حاکم کند. اما دور جدید مبارزات کارگری به همراه اعتراضات اقشار دیگر جامعه از جمله شروع اعتراضات دانشجویی در آغاز سال جدید و نیز اعتراض هزاران دستفروش در کرمانشاه و غیره مهر باطلی بر این تلاش زده و اجازه نداده است که توازن قوا به ضرر اعتراضات توده های به جان آمده در سطح جامعه تغییر کند.

میتوان گفت که مبارزات کارگری تا همینجا نقش مهمی در روند اوضاع سیاسی ایران ایفا کرده است. از جنبه های قابل توجه در این اعتراضات درجه بالای اتحاد و همبستگی کارگری در میان کارگران و سازماندهی اعتراضات هماهنگ چندین کارخانه و مرکز کارگری در مقابل مراکز دولتی و راهپیمایی و تظاهرات مشترک کارگران است. این شکل از حرکت نقش و جایگاه سیاسی محسوستر و روشن تری به مبارزات کارگری در این دوره داده است و بیش از هر چیز نمایانگر نقشی است که رهبران کارگری و کارگران کمونیست در این مبارزات ایفا میکنند. نمایانگر نقش و تلاش این رهبران در هماهنگ کردن مبارزات کارگری در سطحی فراتر از یک کارخانه و در سطح یک منطقه و حتی یک شهر است. این گامی به جلو در مبارزات کارگری در این دوره است که به آن قدرت و اعتماد به نفس میدهد.

پیشرویهایی که جنبش کارگری در همین دوره به لحاظ اشکال مبارزه و سازمانیابی از خود نشان داده، میتواند

بعنوان یک تلاش برای سازماندهی و گسترش مجامع عمومی کارگری در سطحی سراسری و در تمام مراکز کارگری مورد توجه قرار گیرد. برای سازماندهی و ایجاد شوراهای منطقه ای کارگری باید تلاش کرد و گام برداشت. شوراهایی که میتوانند هر کدام توسط رهبران کارگری در یک منطقه شکل بگیرند و ارتباط بین کارگران معترض و مبارز در کارخانه های مختلف را تامین کنند و با متحد کردن کارگران در مجامع عمومی کارگری مبارزاتی گسترده و سراسری را سازمان دهند. شوراهایی که سخنگوی واقعی کارگران باشند و به رای و تصمیم مجامع عمومی کارگری متکی گردند. حرکت هماهنگ کارگران در کرمانشاه نقطه شروع و تجربه بزرگی برای برداشتن اولین گامها در این سطح از سازماندهی است. در مبارزات هماهنگ کارگران در کرمانشاه و نیز در اصفهان و در گیلان ما اهمیت ارتباط بین کارگران معترض و رهبران کارگری در سطح کارخانه های مختلف و تدارک سازماندهی حرکتی وسیعتر و فراکارخانه ای را دیدیم. حرکتی که توانست در فضای سیاسی یک شهر تاثیر و نقش داشته باشد. اینها همه گامهای مهمی است که در این دوره جنبش کارگری به جلو برداشته و با اتکا به آن میتواند گامهای فراتری از نظر سازمانیابی و همچنین دخالتگری سیاسی نیز به جلو بردارد.

اما نکته ای که امروز بیش از هر وقت باید به آن توجه کرد، تاکید بر نقشی است که کارگران صنایع کلیدی مانند کارگران نفت، ذوب آهن، توانیر، ماشین سازیها، و کارگرانی است که جایگاه کلیدی تری در اقتصاد جامعه دارند. به میدان آمدن این بخش از کارگران در شرایط کنونی تحولی جدی در وضعیت جنبش کارگری و فضای سیاسی کل جامعه خواهد داشت. بویژه در شرایط امروز که عمدتاً محور اصلی اعتراضات کارگری مساله دستمزدهای معوقه و مساله اعتراض علیه اخراجهاست، به میدان آمدن و اتحاد و همبستگی کارگران مراکز کلیدی ای چون کارگران نفت و کارخانجات بزرگ به کارگرانی که در معرض اخراج هستند و یا ماههاست دستمزدی نگرفته اند قدرت و توان بیشتری خواهد داد و کل طبقه را در موقعیت بهتری قرار میدهد.

تحولات سیاسی کنونی و روند رو به رشد اعتراضات کارگری هر روز توازن قوا را بیش از پیش به نفع اعتراضات کارگری و کل جامعه تغییر میدهد. امروز شرایط بیش از هر وقت برای دخالت طبقه کارگر در امور جامعه و قرار گرفتن آن در مرکز صحنه سیاسی فراهم است. در چنین شرایطی نقش کارگران کمونیست و رهبران عملی کارگران تعیین کننده است. امروز همه سرها بطرف طبقه کارگر خم شده است.